

Fridtjof Nansens Institutt inviterer til Polhøgdaseminar:

Genetiske ressurser og rettslig regulering - ulike behov for ulike områder

Fridtjof Nansens Institutt, Polhøgda (Lysaker)
Onsdag 16. august 2006, kl. 13:00-17:00, med etterfølgende mottagelse

Bioteknologi er i vekst. Internasjonalt pågår det mange parallelle forhandlingsprosesser i flere formelle og uformelle fora. Fridtjof Nansens Institutt følger disse med blikk for rettslige og statsvitenskapelige analyser. Dagens program søker å tydeliggjøre ulike utfordringer som reiser seg på ulike områder for matvareproduksjon og bioteknologi. Seminaret markerer slutten på Forskningsrådsprosjektet "Public Domain for Genetic Resources" hvor Morten Walløe Tvedt har vært prosjektleder.

13:00 Velkommen v/Assisterende Direktør Arild Moe, Fridtjof Nansens Institutt

13:15 Patentrettslige utfordringer for å opprettholde en åpen allmenning ("public domain") til genetiske ressurser. v/Forsker Morten Walløe Tvedt

I 2004 påbegynte FNI prosjektet "Public Domain for Genetic Resources" for å utforske aktuelle rettslige rammer for å opprettholde en åpen allmenning til genetiske ressurser. Resultatene fra prosjektet vil bli presentert, inkludert hovedkonklusjonene fra to masteravhandlinger som prosjektet har produsert:

- **Patentet som forvaltningsvedtak - Er meddelelse av patent et enkeltvedtak om tildeling av et offentlig gode?** Av *Therese Bøe*
Som rettsdisiplin er patentretten ofte plassert i privatretten. I den internasjonale debatten er det en dreining mot å se på patent en automatisk rett – en slags naturrett til sine oppdagelser. Denne masteravhandlingen ser på norsk patentrett for å undersøke om patentet har sterkest karakter av å være et offentligrettslig styringsmiddel eller en privat rettighet.
- **Omfang og innhold av produktpatent på plantegener.** Av *Adele Matheson*
Patentretten har vært i stor endring på det bioteknologiske området. Norge har gjennomført Patentdirektivet. Til tross for nylige lovendringer spesifiserer ikke lovtekst eller forarbeider klart hva produktpatent på et gen rettslig sett innebærer. Denne masteravhandlingen drøfter EU-rett og norsk rett for å bringe klarhet i hva et patent på et naturlig forekommende plantegen innebærer.

14:15 Strategier for å sikre utveksling av og rettigheter til marine genetiske ressurser.
v/Seniorforsker *Kristin Rosendal*

Oppdrettsnæringen har behov for å beskytte avlsmaterialet sitt rettslig for å sikre gevinst fra investeringer i genetiske forbedringer, mens fiskeoppdrettere trenger rimelig tilgang til genetiske ressurser for matproduksjon, innovasjon og videre foredling av marine genressurser. Hvordan kan disse motstridende interessene og behovene balanseres?

14:45 Diskusjon

Fridtjof Nansens Institutt er et samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt med fokus på internasjonalt ressurs- og miljø-samarbeid.

De siste årene har instituttet markert seg som et kunnskaps-senter for juridisk og samfunnsvitenskapelig forskning på genetiske ressurser og patentrett samt andre rettslige og politiske systemer for bevaring og bruk av biologisk mangfold.

Instituttet holder til på Polhøgda, Fridtjof Nansens hjem på Lysaker.

Påmelding:

Til Claes Lykke Ragner
Tel. 67111900 / claes.ragner@fni.no
helst innen mandag 14/8 kl. 12.

Fridtjof Nansens Institutt

Besøksadresse:
Polhøgda
Fridtjof Nansens vei 17, Lysaker

Postadresse:
Pb. 326, 1326 Lysaker

Tel: 67111900
Fax: 67111910
E-post: post@fni.no

For kjøreansvisninger, se:
<http://www.fni.no/location.htm>

(forts...)

15:00 Kaffepause

15:30 Bønders rettigheter til plantegenetiske ressurser – hva er status?

v/Forsker Regine Andersen

Regine Andersen har nylig avsluttet sin doktoravhandling om plantegenetiske ressurser i jordbruket og første fase i et prosjekt om Bønders Rettigheter ("Farmers' Rights") til slike ressurser. Denne presentasjonen vil gi en oppdatering av hvor Bønders Rettigheter står nå og hvilke utfordringer som fremdeles står uløste.

16:15 Bioprospektering i Antarktis – en introduksjon til hovedproblemstillingene for rettslig regulering

v/Forsker Morten Walløe Tvedt

Antarktis er et område med ekstreme og særegne klimatiske forhold. Det er en økende grad av kommersiell søken etter biologisk materiale, biokjemiske komponenter og genetiske ressurser i området. Flere enn 300 innvilgede patenter inneholder referanser til at de baserer seg på materiale hentet fra Antarktis. I 2006 har Fridtjof Nansens Institutt startet opp et prosjekt for å analysere dilemmaene og mulig løsningsalternativer i folkeretten for disse spørsmålene.

16:40 Diskusjon

17:15-19:30 Mottagelse med servering av tapas og vin på terrassen